

De wetstekst hangt van vaagheden aan elkaar, en dat heeft tot gevolg dat de uitkomst van een toekomstige rechtszaak eerder afhangt van de wel- of kwaadwilligheid van de overheid en de creativiteit van de verdediging, dan van een rechtvaardige rechtsgang.

De Amnesty International definitie van terrorisme luidt “daden die bedoeld zijn om grote angst te zaaien onder het publiek, een groep personen of bepaalde personen, gepleegd uit politieke motieven.”. Nu kent het begrip verschillende complicaties: terrorisme als middel wordt zowel gebruikt door statelijke als door niet-statale actoren, en wanneer het door een onderdrukte groep wordt toegepast, wordt het in veel gevallen vroeg of laat toch als legitiem gezien. Denk aan de slavenopstand geleid door Nat Turner (1831), het gewapende verzet van ANC geleid door Nelson Mandela (jaren '60), en niet in de laatste plaats aan de liquidaties van Nederlandse collaborateurs in de WOII.

Statale actoren beroepen zich vaak op het recht op zelfverdediging, wat uiteraard onzinnig is, als het doel alleen maar is om de greep op een onderdrukte groep te verstevigen: denk aan de Nederlandse ‘politieke acties’ in Indonesië kort na de WOII. Daarbij komt dat er in die gevallen meestal geen enkele strafvervolgning plaatsvindt: staten zijn immers niet gemakkelijk op het matje te roepen. Over de moraliteit van terroristische acties wordt in de geschiedenisboeken in elk geval vaak heel anders geoordeeld dan kort na de actie. In sommige gevallen wordt er over terrorisme dus blijkbaar mild geoordeeld als ‘noodzakelijk kwaad’.

Het is weliswaar helder wat het verspreiden van geschriften en afbeeldingen inhoudt (2 jaar brommen), maar ik zou zeggen dat hier ook altijd een component van verheerlijken en/of steun betuigen aan is verbonden (beide 3 jaar). Ik voorzie hier slaapverwekkende interpretaties van de wetsteksten in de rechtszaal. Hetzelfde geldt voor ‘het verheerlijken van terrorisme’ (in het algemeen? - van een specifieke actie?) en ‘steun betuigen aan een terroristische organisatie’. Ik had als wetsauteur de paragrafen 1 en 3 gecombineerd tot één paragraaf, wat gezien dezelfde strafmaat niet tot verdere complicaties leidt, maar de wetstekst vooral leesbaarder maakt.

Mijn grootste angst zit ‘m tenslotte in de definitie van de terroristische organisaties zelf. De steun aan een onderdrukte groep die slechts een klein aantal terroristen onder de leden heeft, kan dan door onze overheid naar believen worden aangemerkt als steun voor een terroristische organisatie. Hiertegen kunnen burgers zich vervolgens alleen nog maar wapenen in de rechtszaal – nadat ze zijn opgepakt tijdens een demonstratie, of nadat ze zijn aangeklaagd voor hun geventileerde mening. Eindresultaat: een serieuze inperking van de vrijheid van meningsuiting.

Igor Freeke
25 juli 2025